Voorzitter

Weisglas, De Wit, Ybema, Zalm, Van Zijl en Van Zuijlen de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte afleggen.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Dijksma.

Mevrouw **Dijksma** (PvdA): Voorzitter! Ik heb aan u het woord gevraagd en ik ben erkentelijk dat u me het heeft gegeven. Deze Kamer is een Kamer van tradities, van geschreven en ongeschreven regels. Dat hebben wij gisteren gezien toen de nestor van de Kamer, de heer Beinema, bij het afscheid van een aantal collega's het woord voerde. De afgelopen jaren ben ik het jongste Kamerlid in uw midden geweest. Ik denk dat het tijd is om het stokje over te dragen. Ik wil dat graag doen op een manier die misschien in de toekomst een traditie kan worden: de traditie van de benjamin. Daarvoor zou ik met uw toestemming graag de heer Camiel Eurlings, die vanaf nu het jongste Kamerlid in ons midden zal zijn, een cadeau geven. Het is een boek getiteld: ''De wereld moet beter worden'' en is geschreven door J.M.A. Biesheuvel. Ik hoop dat dit hem enig houvast biedt in de komende jaren. Ik wens de heer Eurlings van harte geluk met zijn benoeming als jongste Kamerlid.

De heer **Eurlings** (CDA): Ik wil graag kort iets zeggen. Wat hier gebeurt: de beëdiging als zodanig, maar ook de woorden van Sharon Dijksma, komt behoorlijk onverwacht. Ik ben blij met haar woorden. Ik heb er geweldig veel zin in en ik hoop samen, ook met de jongeren in de Kamer, er niet alleen voor te zorgen dat er de volgende keer een nog meer gemêleerde Kamer zit met veel jongeren, maar ook dat wij meer jongeren bij de politiek kunnen betrekken. Ik denk dat dat heel hard nodig is. Dank je wel Sharon.

(Applaus)

De tijdelijke **voorzitter**: Wij zullen dit niet als uw maidenspeech beschouwen, dat bewaren wij voor een volgende keer.

Ik benoem tot leden van de commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven de leden Te Veldhuis, Scheltema-de Nie, Van der Hoeven, Rabbae en Rehwinkel.

Ik stel voor, de commissies voorlopig te laten bestaan uit de nog zittende leden in de oude samenstelling. Ik stel tevens voor, voorlopig als voorzitter te laten fungeren de laatste voorzitter, ondervoorzitter of het oudst zittende lid van de commissie. Het nieuwe Presidium zal zo spoedig mogelijk nadere voorstellen doen voor samenstelling en constitutie.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt van 11.25 tot 14.00 uur geschorst.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is aan de heer Te Veldhuis tot het uitbrengen van verslag namens de commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven.

De heer **Te Veldhuis**, voorzitter der commissie: Mijnheer de voorzitter! Hedenmorgen is door het Centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer de uitslag van de verkiezing gehouden op 6 mei opnieuw vastgesteld.

De commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven heeft de eer te rapporteren, dat zij na onderzoek van de in haar handen gestelde stukken eenparig tot de conclusie is gekomen, dat de heer J. Reitsma te Emmeloord alsnog terecht benoemd is verklaard tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De commissie heeft derhalve de eer voor te stellen, hem als lid der Kamer toe te laten, nadat hij de bij de wet van 27 februari 1992, Stb. 120, voorgeschreven eden zal hebben afgelegd.

De commissie verzoekt u, de Kamer voor te stellen het volledige rapport in de Handelingen op te nemen.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik bedank namens de Kamer de commissie voor haar verslag en stel voor dienovereenkomstig te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze editie.)[1]

De tijdelijke **voorzitter**: De heer Reitsma is in het gebouw van de Kamer aanwezig. Ik verzoek de griffier hem binnen te leiden.

Nadat de heer J. Reitsma door de griffier is binnengeleid, legt hij in handen van de tijdelijke voorzitter de bij wet voorgeschreven eed af.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik wens u veel geluk met uw benoeming en verzoek u in ons midden plaats te nemen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Regeling van werkzaamheden

De tijdelijke **voorzitter**: Ik stel voor, morgen de vergadering om 13.00 uur te laten beginnen en achtereenvolgens te behandelen: de verkiezing van de voorzitter, de benoeming van het Presidium en de regeling van werkzaamheden.

Daartoe wordt besloten.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van de Camp.

De heer **Van de Camp** (CDA): Mijnheer de voorzitter! In de Volkskrant van donderdag 14 mei wordt melding gemaakt van een onderzoek van de rijksrecherche op het departement van Justitie naar de afdeling voorlichting. Vervolgens hebben enkele dagen allerlei berichten in de pers gestaan over dat onderzoek. Daarbij ging het met name over de vraag wie er opdracht heeft gegeven en wie niet. De CDA-fractie vraagt via u twee zaken aan de minister van Justitie. Allereerst de beide rapporten: dat van de rijksrecherche over de terugkeer van de heer Nawijn en het daarbij gevoegde rapport over de afdeling voorlichting. Voorts een brief van de minister van Justitie waarin wordt uiteengezet hoe het onderzoek tot stand is gekomen, wie de opdracht heeft gegeven en welke kwalificaties de minister wel en niet heeft uitgesproken.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Voorzitter! Dit onderwerp heeft ook de belangstelling van mijn fractie. Zij ondersteunt het verzoek van de CDA-fractie dan ook.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

Voorzitter

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is wederom aan de heer Van de Camp.

De heer **Van de Camp** (CDA): Voorzitter! Mijn tweede onderwerp betreft de voortgang van het dossier-Lancee. Wij hebben vóór het verkiezingsreces besloten dat dossier uit het algemeen overleg inzake de politie te tillen omdat de minister van Justitie nog in onderhandeling is met de heer Lancee over de afdoening van wat ik maar even noem ''het incident''. De CDA-fractie wil van de minister een brief waarin wordt aangegeven hoe de situatie rond het dossier-Lancee op dit moment is, opdat wij daarover binnen afzienbare tijd een debat kunnen voeren.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Ik leg collega Van de Camp de volgende twee vragen voor. Is het nodig om zijn verzoek te koppelen aan het al of niet onderhandelen met de heer Lancee? Mij dunkt dat de Kamer los daarvan inzicht moet kunnen krijgen in het dossier. Wat beoogt de heer Van de Camp voorts met het rapport-Keijzer?

De heer **Van de Camp** (CDA): Ik ben het eens met collega Rabbae dat de Kamer nu lang genoeg heeft gewacht. Naar mijn mening moet er een debat komen met de demissionaire minister van Justitie over de afwikkeling van de zaak-Lancee, los van de onderhandelingen. Bovendien zal de CDA-fractie volgende week in de vaste commissie voor Justitie het voorstel doen om het rapport-Keijzer en het rapport-Van der Flier openbaar te maken. Eenieder in Nederland beschikt over dat rapport, behalve de Kamer en dat irriteert mij in hoge mate.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Dan ondersteunt mijn fractie het verzoek van het CDA.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is aan de heer Rijpstra.

De heer **Rijpstra** (VVD): Mijnheer de voorzitter! Afgelopen zaterdag en zondag vonden er ernstige ongeregeldheden plaats in Zwolle en Rotterdam rond de voetbalwedstrijden Zwolle-Groningen en PSV-Ajax. De VVD-fractie wil van het kabinet een brief ontvangen waarin het een analyse geeft van het ontstaan van de ongeregeldheden en waarin het aangeeft welke maatregelen van tevoren zijn getroffen om die ongeregeldheden te voorkomen. Tevens wil mijn fractie vernemen hoeveel personen zijn aangehouden en op welke termijn zij worden voorgeleid. Kan het kabinet aangeven hoe het staat met het opleggen van stadionverboden, gekoppeld aan de meldingsplicht? Wat is de reactie van het kabinet op de suggestie van de hoofdofficier van justitie uit Rotterdam, die suggereert dat de wetgeving dusdanig veranderd moet worden dat supportersgroepen ook preventief opgepakt kunnen worden?

Tot slot vraagt de VVD-fractie aan het kabinet om aan te geven wat de stand van zaken is met betrekking tot het opzetten van het voetbalvolgsysteem, waarin alle gedragingen van personen en groepen die zich met voetbalvandalisme bezighouden, worden verzameld en geanalyseerd. Welke knelpunten ziet het kabinet voor het komende voetbalseizoen? Welke maatregelen zijn mede naar aanleiding van de incidenten van afgelopen weekend op korte termijn nodig om dergelijke uitwassen te voorkomen?

De heer **Valk** (PvdA): Voorzitter! Ook mijn fractie is zeer geschrokken van de gebeurtenissen van het afgelopen weekend. Daarom sluit ik mij van harte aan bij de vragen die zijn geformuleerd door collega Rijpstra.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter! Ook de SGP-fractie heeft ontsteld kennisgenomen van de gebeurtenissen. Zij zou aan de zojuist verwoorde vraagstelling nog het volgende willen toevoegen. In discussie tussen de burgemeester van Rotterdam en de KNVB is natuurlijk hoe de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden zijn verdeeld over het openbaar bestuur en de voetbalsector zelve. Misschien kan de regering een visie daarover op papier zetten.

De heer **Meijer** (CDA): Voorzitter! Ook de CDA-fractie is enorm geschrokken van wat zich het afgelopen weekend heeft voorgedaan, zowel in Zwolle als in Rotterdam. Zij sluit zich graag aan bij het verzoek van de heer Rijpstra.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is aan de heer Rouvoet.

De heer **Rouvoet** (RPF): Voorzitter! Er lijkt vandaag een nieuw hoofdstuk geschreven te worden van het inmiddels lijvige boek ''perikelen rond het OM'', nu vanmorgen in het Radio 1-journaal bericht werd over mogelijke belangenverstrengeling van de procureur-generaal Steenhuis, in verband met zijn bezoldigde voorzitterschap van de raad van commissarissen van een dochterbedrijf van ABN Amro, dat samenviel met een geruchtmakende afdoening via een schikking van ongeveer 1 mln. in de zaak-De Bièvre. De echtgenote van een ABN Amro-topman had met voorkennis gehandeld in aandelen.

Bij mijn fractie leven een aantal vragen over deze concrete zaak, waarover ik graag een brief van de minister van Justitie zou hebben, die ik als volgt kort aanduid. Is deze schikking, met een toch ongebruikelijk omvang, nu wel of niet gemeld in het college van procureurs-generaal? Als dat niet het geval is, zoals wordt betoogd, is dat dan niet merkwaardig? Ook ben ik geïnteresseerd in het antwoord op de vraag of de schikking ten minste is gemeld aan de procureur-generaal portefeuillehouder fraude, de heer Steenhuis. Zo nee, wat is dan nog de betekenis van de portefeuilleverdeling binnen het college? Of is de schikking inderdaad getroffen door alleen de procureur-generaal in het ressort Amsterdam, de heer Ficq? Als dat zo is, moet dat terug te vinden zijn in de archieven. Klopt het dat dit niet het geval is en dat er zelfs geen notitie over deze schikking is gemaakt? Is dat gebruikelijk?

Kernvraag is natuurlijk of de heer Steenhuis op enig moment op de hoogte is gesteld van de afdoening van deze zaak en hoe hij daarop heeft gereageerd. Er is de afgelopen periode te veel gebeurd met betrekking tot het openbaar ministerie om hieraan voorbij te

gaan. Mijn fractie vindt het dringend gewenst dat er over de gestelde vragen en in bredere zin over de gang van zaken rond de afhandeling van de schikking in de zaak-De Bièvre volstrekte duidelijkheid komt. Ik zou dan ook graag een brief van de minister hierover ontvangen.

De heer **Rabbae** (GroenLinks): Voorzitter! Mijn fractie ondersteunt het verzoek van de RPF-fractie, maar ik voeg daar graag twee vragen aan toe. De eerste is waarom het OM niet heeft gekozen voor strafrechtelijke vervolging in plaats van voor een schikking. De tweede is hoe het komt dat de PG, de heer Ficq, deze zaak heeft afgehandeld, terwijl het gaat om een fraudekwestie. Als ik goed geïnformeerd ben, hoort fraude juist in de portefeuille van de heer Steenhuis.

De heer **Van de Camp** (CDA): Voorzitter! Ik mag hopen dat de kabinetsformatie lang duurt, want wij hebben nog veel te bespreken. De fractie van het CDA ondersteunt het verzoek van de RPF. Wij hopen op een heldere en duidelijke brief.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is aan de heer Meijer.

De heer **Meijer** (CDA): Voorzitter! In de afgelopen twee weken hebben wij in de vakpers iets kunnen lezen over een uitgelekte brief van de minister van VROM aangaande het nitraatbeleid voor droge zandgronden. Inmiddels is ook gebleken dat de minister van Landbouw niet voornemens is deze brief te ondertekenen. De laatste dagen bereiken ons berichten dat de minister van VROM deze problematiek graag in het regeerakkoord geregeld zou zien. Onze fractie zou van haar een brief willen ontvangen waarin zij haar bedoelingen eens duidelijk uiteenzet, opdat deze kwestie niet alleen in het regeerakkoord geregeld wordt, maar de hele Kamer er met haar over kan discussiëren.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is aan de heer Marijnissen.

De heer **Marijnissen** (SP): Mijnheer de voorzitter! Bij de regeling van werkzaamheden op 7 mei jl. heb ik, ondersteund door bijna alle fracties in de Kamer, het kabinet gevraagd ons per brief te laten weten wat nu precies de gang van zaken is geweest bij de top in Brussel terzake van de benoeming van de heer Duisenberg tot president van de Europese Centrale Bank. De regering heeft daarop in een brief van 8 mei gereageerd en ik verzoek u deze brief op de agenda voor de plenaire vergadering van volgende week te zetten.

De heer **Ybema** (D66): Voorzitter! Dit soort brieven komen in principe ook aan de orde in het overleg dat de vaste commissie voor Financiën geregeld voert met de minister van Financiën. Zo'n overleg is er ook volgende week.

De heer **Schutte** (GPV): Voorzitter! Ik pleit ervoor om dit soort brieven de normale kanalen te laten volgen. Als de commissie vindt dat plenaire behandeling nodig is, kan dat altijd nog, maar als wij al in de eerste vergadering een brief die al enige tijd geleden geschreven is, op de agenda voor de plenaire vergadering zetten, slaan wij een verkeerde weg in.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik zou er bij de heer Marijnissen op willen aandringen om in te stemmen met de normale procedure van behandeling in de commissie.

De heer **Marijnissen** (SP): Ik wil dat wel doen, voorzitter, maar ik herinner eraan dat wij aan de vooravond van het verkiezingsreces een debat over de toen aanstaande top hebben gevoerd. Er is toen uitvoerig stilgestaan bij de positie van de heer Duisenberg en zijn benoeming; de heer Bolkestein heeft nog een zeer geruchtmakende motie ingediend, die het uiteindelijk niet heeft gehaald. Daarna werd de uitslag van de top bekend en zijn er namens de CDA-fractie woorden als ''ongeloofwaardig'' en dergelijke gebruikt. Ook ik heb die woorden gebezigd en ik vind werkelijk dat er, gelet op het resultaat van de top wat betreft de positie van de heer Duisenberg, alle aanleiding is tot een plenair debat. Want hoeveel commissievergaderingen er ook mogen zijn, ik kan dan geen motie indienen, wat ik wel zou willen doen. Gisteren heb ik uw voorganger horen zeggen dat kleine fracties de omweg van het algemeen overleg gebruiken om onderwerpen alsnog plenair aan de orde te stellen. Welnu, dit lijkt mij bij uitstek een onderwerp voor een plenair debat.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik zou u er toch op willen wijzen dat u wel degelijk een motie kunt indienen, want als het overleg over die brief er aanleiding toe geeft, kunt u altijd nog het verslag van dat algemeen overleg op de Kameragenda laten zetten. Dan is de zaak geregeld. Ik doe nu een beroep op uw medewerking, omdat er kennelijk niemand een voorstander van is om dit punt rechtstreeks in de plenaire vergadering te behandelen.

De heer **Marijnissen** (SP): Misschien begrijpen wij elkaar niet goed. Ik herinner er nogmaals aan dat uw voorganger, de heer Bukman, gisteren zei: ''Wij kunnen al die zaken wel in commissies gaan bespreken, maar als vervolgens kleine fracties die dan weer plenair agenderen om moties in te dienen en termijnen te houden, dan is dat niet erg efficiënt.'' En ik kondig nu al aan dat ik een motie wil indienen.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik ken de opvatting van de heer Bukman in dezen, maar hij bedoelde het toch in iets andere zin. Ik herhaal dus mijn verzoek aan u.

De heer **Ybema** (D66): Voorzitter! Ik dring erop aan dat wij de procedures die wij hier afspreken, ook respecteren. Er zijn voor het Europa-overleg vaste afspraken gemaakt en ik vind dat wij ons daar in principe aan moeten houden, omdat wij anders onze eigen werkwijze ontkrachten. In het Europa-overleg wordt voortdurend over dit soort onderwerpen gesproken en er is volgende week zo'n overleg.

De heer **Verhagen** (CDA): Voorzitter! Dat wij in deze Kamer nog een keer debatteren over de gang van zaken

Mevrouw Vos (GroenLinks)

rond de benoeming van Duisenberg, lijkt mij voor de hand te liggen, gelet op de uitspraken die in het verleden zijn gedaan. Op zichzelf lijkt het mij geen bezwaar om de weg te volgen die u voorstelt, waarbij wij eerst een algemeen overleg hebben en dan afsluitend een plenair debat. Daarbij ligt het voor de hand, gelet op uitspraken die aan de Kamer voorgelegd zouden kunnen worden, dat het verslag van het algemeen overleg op de plenaire agenda komt. De CDA-fractie heeft er echter op zich geen bezwaar tegen om het eerst in de commissie in een algemeen overleg te bespreken, waarna wij het plenair afronden.

De heer **Marijnissen** (SP): Dan doen wij het zo.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is wederom aan de heer Marijnissen.

De heer **Marijnissen** (SP): Mijnheer de voorzitter! Het is de SP-fractie de afgelopen week bekend geworden dat er nogal wat mensen zijn rond anderhalf keer modaal, die gemerkt hebben dat hun vakantiegeld aanzienlijk lager is uitgevallen. Het gaat om zo'n ƒ 300 per maand. Dat is weer een uitvloeisel van de problemen die wij hier al vaker besproken hebben in verband met de wijziging van de WAO. Ik wil via u het kabinet vragen om in een brief de Kamer duidelijk te maken hoe het kan dat er nu weer op het punt van het vakantiegeld problemen blijken te zijn en wat het kabinet van plan is hieraan te doen.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De tijdelijke **voorzitter**: Het woord is aan de heer Reitsma.

De heer **Reitsma** (CDA): Mijnheer de voorzitter! Dat de tellingen niet goed gaan, was ik net vergeten. Maar dat u mij bijna vergeet, is eigenlijk helemaal kwalijk te noemen. Maar goed, ik zal mij voortaan aankondigen – vier jaar lang – als het 150ste Kamerlid. En zo mag u mij hier ook noemen. En mijn motto is ''gewoon maar weer aan de slag''.

Woensdag 13 mei heeft de minister van Onderwijs, in het radioprogramma ''Een op een'', afstand genomen van de prestatiebeurs. De minister heeft gezegd dat met name het feit dat de aanvullende beurs onder de prestatienorm valt, niet des PvdA's was. Het lijkt mij goed dat wij de minister om een brief vragen, temeer omdat de minister in de Kamer steeds heeft gezegd dat hij nog geen standpunt kon innemen over de commissie-Hermans en een week na de verkiezingen wel een inhoudelijk standpunt inneemt. Wat is nu precies zijn standpunt over de prestatiebeurs? De CDA-fractie zou én van de minister én van het kabinet graag een reactie hebben.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit deel van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De tijdelijke **voorzitter**: Ik schors de vergadering enkele ogenblikken om het lid Van Zijl de gelegenheid te geven achter de regeringstafel plaats te nemen.

Aan de orde is de behandeling van:
- **de ontwerpprofielschets nieuwe voorzitter (26033).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Vandaag voeren wij het debat over de profielschets van de nieuwe voorzitter en dat mag een unicum heten in deze Kamer. Morgen gaan wij die voorzitter uiteindelijk echt kiezen. Een grote verrassing lijkt dat niet te gaan worden en dan druk ik mij nog bescheiden uit. Kortom, er is toch nog behoorlijk wat aan te merken op de wijze waarop de Kamer het proces van vernieuwing dat dringend noodzakelijk is, daadwerkelijk vormgeeft. Wel moeten wij vaststellen – de fractie van GroenLinks doet dat in ieder geval – dat dit debat toch een eerste stap is op weg naar een betere en meer democratische benoeming van de voorzitter van de Tweede Kamer. Dat was iets wat wij dringend noodzakelijk achtten, omdat de werkwijze in het verleden een onwenselijke was. In het verleden was vaak het idee: de grootste fractie kiest iemand uit die zij geschikt oordeelt en die persoon wordt het dan, of een aantal fracties maken onderling afspraken over de persoon die het wordt. Het is goed dat hierin verandering is gekomen en dat wij met elkaar hebben afgesproken dat wij eerst vaststellen waar een voorzitter aan moet voldoen en welke kwaliteiten gewenst zijn voor